

Leto XVIII.

Štev. 22

Uredništvo in uprava se nahajata v Kranju štev. 193.
Telefon štev. 83.
Naročnina polletno 20 Din, četrtletno 40 Din
Izhaja vsako soboto

Gorenjec

Dopolne sprejemne uredništve do tozisa svetov. Nakopani se ne sprejemajo. — Nefrankirane pisane se ne sprejemajo.
Za odgovor pošljite ime in
Govorilno ure uredništva od ponedeljkih od 10. do 11. ure dopoldne.

Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Visok gost v Belgradu

Evropska javnost se že ne razburja bogve kaj nad romanji vsakega diplomata, ki bi se rad nekaj več razumel na politiko, še manj da bi od njih pričakovala kake posebno ugodne rešitve vse grmade težkih vprašanj, ki se že desetletja vrtijo okrog istega vogla. Tako vsakdanja in pogosta so že postala ta romana, da jih svetovno časopisje komaj še sproti priobčuje, zato ni čudno, če je zanimanje za „potujoče politike“ precej upadlo. Če zaenkrat s široko odprtimi očmi spremlja kaknega državnika na njegovih potih, mora biti to že nekaj posebnega.

Taka posebnost, ki je vzdrnila lenobno evropsko javnost, je potovanje zunanjega ministra Francije Louisa Barthouja po Romuniji in Jugoslaviji, t. j. po Balkanu.

Že nekaj let sem se v diplomatskem svetu opaža izrazit, pa od sile previden in skrit dvoboj med Francijo in Italijo. Pred leti je Mussolini splasil svet z načrtom štirih velesil — Italije, Anglije, Francije, Nemčije — ki ga je italijansko in nemško časopisje razbobnalo po cellem svetu kot edino odrešilno pot iz sedanjih političnih in gospodarskih težav, v katere je po vojni zabredla domišljava Evropa. Po tem načrtu bi pri rešitvi evropskih držav male države, ki so nastale šele po svetovni vojni, Češka, Romunija, Jugoslavija, ne imele nikake besede, pa čeprav bi se ta vprašanja reševala njim v škodo, čeprav bi na primer Madžari z Mussolinijevo pomočjo odtrgali od Jugoslavije del Vojvodine, od Češke pa del Slovaške, ti dve državi bi morali vse to mirno gledati in molčati, kakor Romunija, če bi se Madžarom zahotelo po Sedmograški — ker tako so sklenile velesile, „ta mali“ pa mir! Sem je meril ta načrt o „paktu štirih“, ki bi pretrgal vsako zvezo med Francijo in njenimi zavezniki, zaveznike bi pa tudi prepustil njihovi usodi, brez pomoči kakega močnejšega.

Že se je zdelo, da iz tega precepa ni rešitve. Bivši francoski zunanji minister Boncour je že pil bratovščino, t. j. pogrebščino za malimi državami, ki jih ni prav nič treba, ker samo motijo „mirno sožitje“ med narodi v Evropi. Male države so že s skrbjo gledale na to nevarno bratimljenje, pa tudi nekaterim Francozom ta igra ni bila nič kaj všeč, ker so hoteli, da Francija pač ostane v evropski družini, ne samo na evropski komandi.

Šele Louis Barthou je upal reči jasno besedo, da je Franciji kaj malo mar za razne pakte o »štirih velesilah«, ki se se šele kujejo, ker ima že svoje pakte, ki so starejši kot vse fašistične iznajdbe, z zavezniki, zlasti z državami Male zveze, s katerimi se ne mara spreti na ljubo Mussolinijevo ljubezni, ki je od danes do jutri. Zavezniki so tudi potrdili to dogumno besedo izkušenega državnika in se še tesneje oklenili Francije.

To je pomen Barthoujevih potovanj po Balkanu: utrditev francoske skupine držav, ki hočejo braniti mednarodno raz-

Regulačni načrt mesta Kranja

Tako brezmišelnega in naravnost grdega regulačnega načrta, kakor ga ima Kranj, mislimo, da nima nobeno slovensko mesto. Že več let, lahko rečemo že več stoletij, so naši občinski možje znali, da ni regulačni načrt za mesto nič vreden. Šele sedaj, ko so že vsi važnejši predeli okrog mesta zazidani po starem načrtu, se je mestna uprava odločila, da da napraviti nov načrt. No, pa bodimo pač hvaležni, da so vsaj sedaj začeli na tem delati. Vendar to izdelavanje regulačnega načrta nekam po polževo napreduje, saj se o tej zadevi govori že nekaj let. Sicer se tam od mestne hiše namiguje, da so geodetska dela že skoraj končana, a o kakem idejnem regulačnem načrtu ni še duha ne sluha.

No, da se točno izrazimo, mislimo, da pri sedanji občinski upravi še nimajo nikakega idejnega načrta o bodoči regulaciji, znano pa nam je, da je napravil lep regulačni načrt za Kranj neki strokovnjak v Ljubljani, toda bolj iz ljubezni do stvari same, kot pa zaradi kake pobude iz Kranja. O tem načrtu, ki ga pa mestna uprava Kranja najbrž ne pozna, bomo kmalu kaj slišali in pisali v našem listu.

Za danes opozarjamo le na eno stran tega vprašanja. Gre namreč za graditev stanovanj v območju Kranja in okolice ta čas, dokler še nimamo novega regulačnega načrta.

V nekaj slučajih je že namreč mestna uprava izjavila, da sedaj ponekod ni mogoče graditi novih hiš, ker še ni novega regulačnega načrta. Pa še več! Uprava mesta Kranja je poslala celo na sresko načelstvo vlogo, v kateri zahteva, da sresko načelstvo prepove sosedni občini do nadaljnjega vsako izdajanje gradbenih dovoljenj brez dovoljenja in zaslišanja sreskega načelstva in mestne občine Kranj.

Ta stran tega vprašanja pa je zelo kočljiva! Drugod namreč takole delajo: Dokler ni novega regulačnega načrta, toliko časa se pač gradi po starem in občine po starem regulačnem načrtu dajejo stavbna dovoljenja. Ko pa izdelajo nov regulačni načrt in ko je novi pravilno potrjen, takrat pa se spet pravilno objavi, da stari regulačni načrt nič več ne velja, da se bodo nova stavbna dovoljenja izdajala le na podlagi novega načrta.

Kdor bi torej zdaj rad zidal v območju kranjske mestne občine, je pač v veliki zadregi. Po starem regulačnem načrtu zidati ne more, po novem pa tudi ne, ko ga ni!

Še bolj zanimiva zadeva je pa ta, da skuša mestna občina Kranj po sre-

merje, ki so ga ustvarile mirovne konference, proti vsem mogočim in nemogočim skupinam, ki jih kujejo razni častihlepneži, ki bi se radi proslavili, češ, da so državne meje popravili.

Važnosti Barthoujevih obiskov se dobro zavedata tako Bukarešta kakor Belgrad, zato je bil Barthou deležen takih časti kakor ne vsak smrtnik.

Italijansko spletkarjenje z velesilami na škodo malih sil je — presekanano.

skem načelstvu vplivati na sosedne občine, ki naj bi bile v stavbnih zadevah nekako vezane na želje mestne občine Kranj. Po katerem načrtu pa naj se sosedne občine ravnajo? Oziroma po katerem načrtu bi rada mestna občina kranjska dajala navodila sosednim glede zidave novih hiš? Ali po starem, ki ne velja za okolico, ali po novem, ki še ni niti spočet in ne rojen, še manj pa odobren? Kako si pač slavna uprava mestne občine to predstavlja? Menda uprava mestne občine dobro ve, da so sosedne občine prav tako samostojne kakor mestna občina Kranj! Po § 128 gradbenega zakona ima pač banska uprava pravico predpisovati občinam, ki so v bližini mest ali industrijskih krajev, da si dajo napraviti in odobriti regulačni načrt; nismo pa še nikjer slišali, da bi imele tudi sosedne občine kake tozadevne pravice, čeprav imajo še naslov »mestne občine«.

Da, »mestne občine«! Kranj je res mestna občina v smislu avstrijskega občinskega zakona, ni pa več pravo mesto v smislu jugoslovanskega občinskega zakona. Kranj je po novem zakonu o občinah »seoska« občina kakor so druge, dasi ima še naslov »mestne občine«. Kranj voli s seoskimi občinami, za njo velja isti občinski zakon kakor za navadne kmečke občine. Kakih predprav pred drugimi kmečkimi občinami Kranj nima. Morda bodo kdaj ob priliki kranjski volivci vprašali, kaj je seoska občinska uprava storila v ta namen, da Kranj ostane med onimi občinami, ki spadajo pod zakon o mestnih občinah! Ptuj ima skoraj ravno toliko prebivalcev kakor Kranj, pa je prišel med mestne občine in bo za Ptuj veljal občinski zakon o mestnih občinah. To, da je kak kraj med mestnimi občinami ali ne, more imeti velik pomen. Morda bomo o zadevi še kaj več pisali. Mislimo pa, da se posebno naše uradništvo ne bo moglo zahvaliti tistim, ki niso ob pravem času poskrbeli dovolj, da bi tudi Kranj prišel med one občine, ki jim zakon prizna mestne pravice v smislu novega občinskega zakona. Če ostane pri tem, kakor sedaj, bo Kranj navadna seoska občina, pa naj se kdo še tako razburja ob tej konstataciji. Danes se ni treba razburjati ob ugotovitvi dejstva, da spada po občinskem zakonu med navadne seoske občine, razburjati bi se bilo treba nad onimimi, ki niso storili potrebnih korakov, da bi tega dejstva ne bilo.

Pred dvema letoma je šlo za to, da se določijo nove meje mestu Kranju. Znano nam je, da bi bile takrat vasi Huje, Klanec in Struzevo rade prišle v okrilje mestne občine. Do tega ni prišlo. Nekateri kranjski veljaki so se silno bali, da bi prebivalstvo teh vasi pomnožilo mestno občino. Tako je Kranj ostal kakor je bil po številu prebivalstva in menimo, da je prav radi tega prišel tudi med seoske občine kljub svojemu mestnemu značaju. Ko bi bili pa merodajni krogi ob pravem času poskrbeli, da bi se bil razširil rajon mestne občine in bi imel Kranj danes več kot tisoč prebivalcev več, pa bi se najbrž Kranj ne bil uvrstil med občine, za katere velja zakon o seoskih občinah.

Toda o tej stvari se da končno debatirati, kaj je boljše za mesto Kranj: da ostane kakor je ali pa da se razširi in se mu priključijo še sosedne vasi, posebno Huje in Klanec. Čudno in nerazumljivo pa se nam zdi, da hoče sedaj imeti mestna občina Kranj nekako besedo pri tem, ko se dajejo v teh vaseh stavbna dovoljenja, ko je vendar sama odklonila, da bi te vasi prišle v mestni rajon! Na eni strani se te vasi odbijajo, na drugi strani pa hoče imeti Kranj nad njimi nekako patronanco v stavbnih zadevah! Saj znajo okoliške občine prav tako presojati o stavbnih zadevah! Saj okoliške občine znajo v stavbnih zadevah kakor gospodje pri upravi občine Kranj!

Nič nimamo proti temu, da se napravi enoten regulačni načrt za Kranj in okolico. Toda napravi naj se! In ko bo izvršen in od pristojnih oblasti odobren, šele tedaj se bodo okoliške občine čutile vezane, da se ozirajo na njegove določbe. Mislimo pa, da bo pristojna oblast vsekakor vprašala tudi okoliški občini za njuno mnenje o kakem regulačnem projektu, ki bi vezal tudi sosednje vasi. Kajti regulačni načrt se mora pač ozirati tudi na potrebe kraja in o teh bo pač poročala pristojna občinska uprava, ne pa kaka tuja.

Gradbena akcija na Hujah

V nedeljo, dne 24. junija je imel svojo sejo občinski odbor predaške občine. Pri tej priliki je prebral g. predsednik občine sledeči dopis:

Sresko načelstvo

v Kranju

Z ozirom na odredbo nadzorstvene oblasti izvršuje mestna občina Kranj v smislu § 128 gradbenega zakona regulačni načrt, ki bo obsegal tudi dele občin Predoslje in Stražišče.

Podpisana uprava je doznala, da se namerava v neposredni bližini mesta Kranj in sicer na Hujah zgraditi več malih stanovanjskih hiš, za katere je prostor že nakupljen in baje tudi parcelacija od strani pristojnih oblasti odobrena.

Ker bi tako zidanje oziroma postavljanje hiš po mili volji kvarilo regulacijski načrt občine kranjske in to z ozirom na bližnjo okolico mesta Kranja, se prosi, da se:

1. občini Predoslje prepove vsako izdajanje gradbenih dovoljenj na Hujah, Klanecu, in Primskovem brez dovoljenja in zaslišanja sreskega načelstva in mestne občine Kranj in

2. ugotovi se, če je občina Predoslje odobrila parcelacijo zemljišča, ki se nahaja v neposredni bližini takoimenovanega „hujanskega gozda“.

Pripominja se, da so geodetska dela ki so se pričela že aprila 1933 že skoro gotova in da se bode v najkrajšem času razpisalo oddajo regulacijskega načrta.

Uprava mestne občine Kranj, dne 31. maja 1934. — Delovodja A. Engelman, Predsednik C. Pirc.

Načelstvo sreza kranjskega: Občini Predoslje.

p. p. v čimprejšnjo izjavo.

Do nadaljnega ustavitve izdajo gradbenih dovoljenj v označenih krajih.

V Kranju 5. 6. 1934.

Sreski načelnik:
Dr. Ogrin

Kakor je splošno znano je skupina interesentov — kakih 21 oseb — stopila v dogovor s posestnikom Jalenom iz Hujah da bi od njega kupila večjo parcelo za hujanskim gozdom, ki bi jo parcelirala in zazidala. Parcela se je že na zelo lep način razparcelirala, po idejnem regulacijskem načrtu, ki ga je napravil vseučiliški profesor Ivan Vurnik. Par delavcev je že dobilo stavbno dovoljenje in zaprosilo je pri upravi vodovoda za dovoljenje, da se napelje na predmetni svet vodovod.

Tu pa se pričinja akcija kranjske občine s pismom, ki ga citiramo zgoraj.

Čudno se nam zdi, da so se dosedaj smela izdajati gradbena dovoljenja od strani predaške občine na Hujah, Klancu in Premskovem, dasi so se faktično gradile dosedaj hiše brez pravega načrta. Ko pa se je našla ta skupina in si je dala napraviti lep regulacijski in parcelacijski načrt za predmetno zemljišče, sedaj se pa naenkrat prepove nadaljno dovoljevanje vseh zgradb. Čudno, da prej občina Kranj ni vedela, da se grade razne stavbe v bližnji občini in še bolj čudno, da sedaj naenkrat postane mestno predstojništvo tako skrbno, da se ne bi v sosednji občini gradilo po „mili volji“, ko je sedanja uprava občine Predoslje ukinila dosedanjo prakso, ko se je res gradilo brez pravega sistema.

Mislimo pa, da bi bilo v interesu javnosti, da se danes podpira vsaka gradbena akcija, ki bi dala zaslužka brezposelnemu delavstvu in obrtništvu. Saj je ravno bistvo krize, ki jo preživljamo, stagnacija, mrtvilo v gospodarskem življenju. Morali bi biti hvaležni vsakemu ki le količkaj dela na to, da se poživljuje naše gospodarstvo, da se nekaj dela, da dobe ljudje zaslužka. Najmanj kakih 50 ljudi bi bilo pri tej gradbeni akciji prišlo do zaslužka, trgovci in obrtniki bi bili pri tej akciji precej zaslužili. Sedaj je pa vsled te intervencije kranjske občine in prepovedi sreskega načelstva, vsa akcija zastala v škodo celi javnosti, pred vsem pa prizadetim delavcem, ki si žele postaviti svoje lastne domove.

Po drugih državah se dajejo ceneni krediti, države in oblasti same grade, podpira se vsaka gradbena akcija, da se nekaj poživljuje gospodarsko življenje. Pri nas naj pa čaka Kranj in vsa okolica na to, kdaj bo zagledal regulacijski načrt svoj beli dan.

Sicer upamo, da bodo nadzorstvene oblasti malo drugačnega mnenja; dopis mestne uprave v Kranju pa prinašamo kot zelo značilno informacijo!

Upamo pa, da tudi predaška občina zadeve ne bo kar kratkoma brez ugovora sprejela in bo šla naprej v svoji poti za dobrobit delavstva. Trdno pričakujemo, da bo sedanja uprava predaške občine storila vse potrebne korake, da zavaruje svoje pravice in pa da štiti interese delavstva in svojih občanov.

Če si siten, pust in čmeren,
Nič ne delaj si skrbi,
Mohor vedno bil moderen,
S tortami Te pogosti.

Zadovoljstvo vlada v hiši tam,
kjer se pije Kathreiner-Kneippova sladna kava s pravim „Franckom“! Zdravniki pravijo: „Skodelica Kathreinerja s pravim „Franckom“ je skodelica zdravja!“

TEDENSKE NOVICE

Kranj

Kranjski župan rešil čast zavednega kranjskega mesta. Ob priliki velikega zbora bojnikov v Kranju, katerega se je udeležilo mnogo tisoč moških iz vsega okraja in kateremu je prisostvoval tudi sam gospod župan Ciril Pirc na balkonu mestne hiše v krogu svojih sorodnikov in najbližnjih pristašev, so skoraj vse hiše v Kranju razobesile zastave z prav malimi izjemami, edinole na mestnih hišah ni bilo zastave. Pri zadnji obč. seji je povprašal obč. odbornik g. Jeglič župana, zakaj se tudi mestna občina ni pridružila ogromni večini kranjskih meščanov in zakaj ni izobesila zastave v pozdrav tisočem in tisočem gostov, ki so se ta dan v Kranju zbrali. Glasom poročila Slovenskega naroda, ki je gotovo prav dobro in točno informiran, pa je župan Ciril Pirc na interpelacijo odgovoril, „da je storil to v soglasju z občinskim odborom, ker mu je na srcu čast zavednega kranjskega mesta.“ Če je to poročilo točno in prav nič ne dvomimo, da je bilo od interesantov celo cenzurirano, potem moramo v smislu županovega odgovora razločevati dva Kranja, zavednega in nezavednega. Ni nobenega dvoma, da vsi oni hišarji, ki so razobesili zastave, tvorijo nezavedni Kranj in teh je tako ogromna večina, da jih ostane za zaveden Kranj, kolikor je prstov na eni roki. Saj je razobesila zastave večina občinskih obrtnikov, ki imajo hiše, med njimi celo člani uprave same, torej najozži županovi pristaši. Zastave pa so razobesili tudi županovi najozži sorodniki. Po tej logiki obstoja tedaj zavedni Kranj samo iz onega pičlega števila kranjskih hišarjev, ki zastav niso razobesili in teh je bore malo. Čast tega majhnega, a zavednega Kranja je tedaj rešil gospod župan »v soglasju z občinskim odborom.« A četudi je ta zavedni Kranj postal tako majhen, vendar pa ostane rešitev tega majhnega zavednega kranjskega mesta še vendarle na vsak način tako velik junaki čin, da je dolžnost vestnega kronista, da ga zabeleži, otme pozabljivosti ter ga postavi v vrsto drugih slavnihih činov. —

Popravek. Zadnje dni se po Kranju govori, da se bodo od merodajne strani doposlali Gorenjcu razni popravki. No, potem se pa lahko začne tista stara pesem: Ni res, da je . . . , pač pa je res, da . . . ! Radovedni smo, če je kaj resnice na teh govoricah.

Promocija. G. Lampret Milan iz znane Lampretove družine bo v soboto, dne 30. junija, ob 12. uri promoviran na Aleksandrovi univerzi v Ljubljani za doktorja prava. Iskreno čestitamo mlademu idealnemu doktorju, ki je bil vedno član katoliških akademskih društev in sodelavec pri naših kulturnih društvih.

Heissdampfdichtungskesselmaterial. Gorenjec je prejel par predlogov kaj naj se ukrene z Heissdampfdichtungsmaterialom. Nekateri nasvetujejo, da ga naj pač tisti plača, ki ga je naročil. Mnenja smo, da je ta predlog vsekakor nepraktičen in preoster. Veliko bolj nam je všeč drugi predlog, da se napravi javna dražba na Glavnem trgu in vse skupaj proda. Interesenti se že oglašajo in bita redki material prav radi kupili. Na ta način bi najlažje spravili s sveta to nesrečno Heissdampfdichtungskesselmaterial-

afero, ki je dvigala toliko prahu v gorenjski metropoli ter bližnji in daljni okolici.

Zavod Marjanščice v Kranju sprejema v svoj internat učence gimnazije, osnovne šole, pa tudi otroke v predšolski dobi.

Profesor Košir oproščen. Pred okrožnim sodiščem v Ljubljani se je pričel dne 18. junija proces proti 32 ljudem ki so bili obtoženi komunistične propagande in soudeležbe pri tajnih komunističnih organizacijah. Med obtoženci je bil tudi profesor kranjske gimnazije Mirko Košir. Gospod profesor je bil popolnoma oproščen in je bil pretekli torek puščen na svobodo.

Kopališki vestnik. Pri zadnji občinski seji je stavil g. Jeglič vprašanje, zakaj sta se pritegnila v konkurenco za oddajo dela načrtov novega kopališča le gg. ing. Goljevšek in Trebše ter zlasti vprašal, kedaj, v katerem času je občina prejela njuni ponudbi. Občinski odbornik g. Gross mu je odgovoril, da sta imenovana predložila oferti z datumom od 28. 12. 1933, ni pa povedal, kedaj in v katerem času je občina te oferti tudi prejela. Čudno se nam zdi, da takrat, ko je občinski zastop dne 13. 3. 1934 sklepal o oddaji del arh. Zupanu, ni nihče niti besedice omenil, da sta na občini že oferti tudi drugih dveh reflektantov, ki sta bila seveda višji kakor pa Zupanova.

Ker se nam zdi zadeva principijelne važnosti za oddajo vseh javnih del pri naši občini in ker mislimo, da je zelo potrebna prosta konkurenca, se bomo zanimali za stvar ter skušali točno izvedeti, katerega dne sta oferti gg. Goljevška in Trebšeta prispele na mestno občino.

Zelo važno za vse davkoplavalce občinskih davščin. Kranjski občinski zastop je na zadnji seji sklenil ogromno povišanje tarif na blagovni promet. Ta davščina je pravzaprav trošarina, ki se sme nalagati le na predmete, ki se v Kranju potrošijo, ne pa kakor mnogi mislijo, na vse predmete, ki se uvažajo v Kranj samo v svrhu fabrikacije. —

Oni, ki so govorili, da naj se davkoplavalci tej novi davščini ne upirajo, češ, da jo bo itak le eno industrijsko podjetje, ki je tujega izvora plačalo, se zelo motijo. Davščina bo zadelala vse konzumente kranjskega mesta. Občutila jo pa bo neposredno ne samo industrija tujega izvora, ampak v razmeroma veliko večji meri še domača industrija. Slišali smo izjavo 100% domačega industrijca, ki je izjavil, da bi moral takoj svoje precej veliko podjetje ustaviti in delavce odpustiti, ako bi sklenjena davščina za njegovo podjetje obveljala. Njegovi izdelki ne prenesejo prav nobenega poviška. Opozarjamo na to novo davščino vse meščanstvo, da se o nji natančno podučijo. Nova tarifa se je dne 21. t. m. nabila na občinsko desko s podukom, da je dopustna pritožba na nadzorstveno oblastvo tekom 20 dni. Zadnji dan za pritožbo je tedaj 11. julija 1934.

Lepo znamenje Križanega pri gostilni »Bekselj« v Kranju je dobilo iz razumljivih razlogov tudi primerno ograjo. Ta ograja pa je nekim ljudem bila v napotje, zato so jo odstranili. Gospod Boh in njegova soproga pa se nista

ustrašila novih žrtev in sta naravnala novo ograjo v obliki polkroga.

Čuditi se je občutljivosti gotovih ljudi, da so se spravili na prvomenjevo ograjo, ko je vendar znano, da se ob dvojni brzovajni drog ki stoji v veliko napotje sredi hodnika na vogalu gostilne pri »Jahaču« do leta 1934 še nikdar ni nobeden zadel, četudi se je malo gugal v pozni noči proti domu.

Cerklje

Zbor „Boja“, ki je bil napovedan za nedeljo 24. junija na prostem, se radi prepovedi oziroma preložitve na poznejši čas ni vršil, pač pa je bila isti dan ob 10 sv. maša za padle cerkljanske vojake. Med mašo je lepo pel moški zbor. Popoldne so se zbrali v dvorani Ljudskega doma možje in fantje na ustanovni občni zbor „Boja“, kjer so govorili gg. Marinko, Fabjančič in Ham. Možje in fantje so govornike dobro razumeli in izvolili v odbor može-bojevnike za svobodo, pravico in poštenost. Doznali smo, da se je ta dan vršila v Cerkljah še neka druga prireditev. Skoraj nabito polna dvorana, okrog 50 mož in žena, fantov in deklet in še otrok — je hvaležno sledila zanimivemu programu.

Popravek. Ni res, kot je poročal zadnji Gorenjec, da enajst bivših gasilcev prodaja svoje gasilske obleke. Res pa je, da je takih gasilcev dvanajst. Ker še do danes ni čuti o kakšnih volitvah novega odbora, ki bi se le mogel spozabiti, da grešnike sprejme spet med četnike, zato imate še vedno priliko za ugoden nakup 12 gasilskih oblek. Ne odlašajte!

Govori se, da v Cerkljah za enkrat še ne bo izhajal poseben »Kopališki vestnik«, čeprav se obeta rekorden obisk letoviščarjev z juga, ampak bo vse kopališke in druge vodene zanimivosti iz cerkljanskega kota prinašal kranjski Kopališki vestnik pod posebno rubriko. — Zelo pametno!

„Gorenjca“ zadnje tedne pri nas z velikim zanimanjem prebiramo. Tudi kolporter se pohvali, da ga proda vselej do zadnjega izvoda.

Preddoor

V Tupaličah je umrl 19 letni Joško. Robnik iz znane ugledne Robnikov družine, ki je v teku dveh mesecev izgubila že drugega sina. Bolehal je že dalj časa na srčni hibi. Bil je dober fant, blagega srca ter prijazen in vključen do vsakogar. Boguvdano je prenašal težko bolezen, posnemal v čednostih sv. Alojzija, na katerega praznik je tudi umrl. Spavaj sladko, dragi Joško!

Moderno tiskarsko podjetje, specialno urejeno za izdelavo raznoraznih letakov, reklamnih tiskovin in plakatov v eno in večbarvnem tisku po najmodernejših načrtih. Vsa v stroko spadajoča dela izvršujemo točno in poceni.

iskarna Tisk. društva v Kranju

VRTNI KONCERT V NEDELJO 1. JULIJA - HOTEL STARA POŠTA
Igra priznana Krekova godba z Jesenic. Pričetek koncerta ob pol petih popoldne. Vstopnine ni.
Za obilen obisk se priporočata Franc in Francka Lieber

Dol pri Ljubljani

Zbora bojevnikov, ki bi se vršil dne 1. julija v Dolu pri Ljubljani, kakor smo poročali v zadnji številki Gorenjca, ne bo radi nastalih sprememb, pač pa se bo vršil kasneje, kar bomo pravočasno poročali.

Obrtniški sestanek

Na 23. redni skupščini našega združenja, dne 25. marca t. l. je bil soglasno sprejet sklep, da se »Obrtna razstava« letos v jeseni ponovi.

Da bo mogla uprava pravočasno pričeti s pripravami, zato sklicuje vse obrtnike kranjskega sodnega okraja, neglede na stroko, na

SESTANEK

ki se bo vršil v nedeljo dne 8. julija 1934. ob 9. uri dopoldne v hotelu »Kranjski dvor« g. Miro Peterlina v Kranju.

Dnevni red; 1. Razgovor o obrtniški razstavi 1934. 2. Sprejemanje prijav. Udeležba je za vse, ki nameravajo razstaviti obvezna.

Kdor pa je zadržan, naj pošlje do 7. julija t. l. pismeno prijavo podpisane. Pripomnimo, da ponovnih sestankov radi razstave ne bo. Zato prosimo, da vsak obrtnik v svojem okolišu za razstavo agitira in povabi tudi druge tovariše obrtnike, ki slučajno vabila niso prejeli. Kajti vabljeni so vsi, če tudi niso naši člani.

Razstava se vrši pod geslom: »Podpirajmo domačo obrt«.

Skupno združenje obrtnikov v Kranju.

**Berite
in širite
Gorenjca!**

Shod Jugoslovanske narodne stranke v Stražišču

Zadnje nedeljo 24. t. m. se je vršil v Šmartinskem domu shod Jugoslovanske narodne stranke, katerega se je udeležilo približno 100 ljudi. Za shod ni bilo posebnega zanimanja, posebno še, ker so bili itak maloštevilni letaki potrgani in odstranjeni.

Shod je otvoril neki gospod iz Ljubljane, ki je uvodoma pozdravil narodnega poslanca dr. Bačiča in javil da bo mesto zadržanega dr. Metikoša govoril na shodu znani gromovnik v Narodni skupščini poslanec Miloš Dragović.

Nato je vehementno napadel razmere, ki vladajo pri nas.

komisarju ni bilo po godu in je govoril — Za otvoriteljem je nastopil dr. Bačič, ki je zelo obširno razmotrival naš gospodar. in politič. položaj. V skupščini sedi poslanec, ki je prejel v celem svojem voliv. okraju 140 glasov, pa pravi, da govori v imenu svojega okraja. Nekateri imenitniki, ki so obenem največji patriotje, so izvozili svoj denar v Švico, zato se pri nas čuti tako pomanjkanje denarja.

Pri nas se krade. Zakona o korupciji pa noče vladna večina sprejeti. Navajal je vsote, s katerimi je država oškodovana. Poslušalci so seštevali in dobili vsote, ki znaša takole polovico državnega proračuna. Največ davka plača kmet, ki se ne more izogniti davčnim predpisom. Njegova zemlja je izmerjena in zabeležena v zemljiški knjigi. Tovarne pa izkazujejo v svojih računskih zaključkih same zgube. Dobički inozemskih kapitalistov beže iz države. Gospodarska politika vlade je slaba. Čehi kupujejo vino v Italiji in Franciji, ker smo zaprl pot češ-

Odgovor Delavski politiki

Kranjski dopisnik marksistične delavske politike se je že parkrat spotaknil nad članki, ki jih prinaša Gorenjec o delavskem vprašanju Kranja in okolice in posebej še o marksizmu. V svoji »nedosegljivi modrosti« se nekoliko ponorčuje iz omenjenih člankov in jih hoče menda proglasiti za pobožnjakarske, ko piše: Naše delavke bi gotovo rajše ostale doma, kot pa da hodijo v tovarne, toda gospodje, od molitve morejo živeti le nekateri, naša dekleta pa morajo živeti od dela svojih rok.

Ne vemo, kako bi se zahvalili dopisniku Delavske politike za tako dragocen, originalen poduk. Kaj takšnega, tako imenitnega, pa še nismo slišali. Toda pustimo šalo ob strani in pogledjmo nekoliko resneje ta blagohoten poduk. V zavesti, da delavec in delavka ne moreta živeti samo od fraz, je krščansko socialno gibanje pri nas na Slovenskem ne izvemši mesta Kranja, skušalo vedno tudi dejansko pomagati delavstvu. Le pogledjmo dr. Kreka, koliko je storil za delavstvo, toda ne samo s frazami in besedičenjem, marveč tudi v dejanju. Istotako so Kreku sledili mnogi drugi socialni deleveci, bodisi svetnega ali duhovskega stanu, vsi so se zavedali, da

kem pivu v našo državo na ljubo gospodi Bajloni, Vajfert itd. V Jugoslovanski nacionalni stranki so sami stari ljudje iz prejšnje politične dobe. To so vlastodržci in sovražniki našega naroda. Jugosl. narodna stranka pa hoče novih ljudi. Vera in jezik Slovencev, Hrvatov in Srbov sta nedotekljiva. Vsak naj ohrani svojo vero, kulturo in svojo narodno tradicijo.

Drugi govornik Miloš Dragović je v kratkih besedah pojasnil, da niso prišli Srbi v to državo zato, da ugrabijo Slovence ali Hrvatov njihovo zemljo ali njihovo kulturo. Teško je reči, kdo je več žrtvoval za to državo. Srbi so se borili, toda tudi Hrvati in Slovenci niso držali križem rok. Dolga stoletja so Slovenci junaško kljubovali nemškemu napadam in ohranili svojo vero in kulturo. Vse one poslance, ki so izstopili iz JRKD so vlastodržci prekrstili v protidržavne elemente. Nacionalpatriotje so ustanovili tri vrste ljudi v državi. V Srbiji hegemoniste, na Hrvatskem separatiste in v Sloveniji punktaše. Toda ti v resnici ne obstojajo. Povedal je dalje, da so prišli v Slovenijo poslanci Narodne stranke zato, da nam prinesejo svoje srce in svojo ljubezen, ker denarja nimajo. Njegova stranka zahteva svobodne in tajne volitve. Pojavile so se razne patriotske organizacije. Vladna stranka je proti njim. On pa je mnenja, da je treba te organizacije podpirati v njih delovanju. Končno je še izjavil, da je slabo stati ob strani in gledati, kako sovražniki naroda pljačkajo državo. Kdor stoji ob strani in ne začne boja proti tem izkoriščevalcem, je sokrivec današnjega mizerne stanja. Pozval je navzoče, da ponesejo idejo Jugoslovanske narodne stranke širom Slovenije in store vse za njen napredek in končno zmago.

Po zaključnih besedah voditelja zborovanja so se zborovalci mirno razšli. Pri izhodu so jim delili glasilo te stranke »Edinost«.

Na zborovanju ni bilo posebnega navdušenja. Tu in tam so zborovalci glasno pritrdjevali, kadar so jim govorniki servirali dejstva, katera že vsi prav dobro poznamo. Z odobravanjem je bila zlasti sprejeta misel, da se navadni človek radi korupcije kaznuje z zapornom 5 let, — državni uradnik naj se zapre 20 let in če zagreši koruptno dejanje minister, naj se obesi.

Po zboru so se poslanci odpeljali na shod v Ljubljano,

delavstvo od fraz ne more biti nasičeno; zavihali so rokave in šli na trdo, včasih naravnost kamenito polje socialnega dela.

In če pogledamo v Kranj? Krščansko socialno gibanje se je v Kranju vedno zavedalo, da delavec res ne more živeti samo od molitve in tudi ne morda od kakšnih sodobnih fraz in krilatice, marveč je treba delavcu dejansko pomagati. Iz tega namena je bila v Kranju že pred 30 leti ustanovljena Vincencijeva družba, ki je v tej dobi obstoja obrisala že marsikatero grenko solzo. Postavila je lepo, dokaj obširno zavetišče, kjer so našli gostoljuben dom mnogi delavski otroci. Velikokrat se je že zgodilo, da prinesli ubogega otročička v zavetišče a tistega pa, ki bi kaj plačal, pa ni bilo od nikoder. Nadalje, koliko je Vincencijeva družba storila dobrega v zadnjih letih, ko se je Kranj pričel industrijalizirati. Kaj je pa storil do sedaj marksizem? Vsak objektivni opazovalec bo moral priznati, da se je krščansko gibanje neprimerno bolj zavedalo, da delavec ne more živeti samo od fraz, kakor pa se je tega zavedalo marksistično gibanje, prav posebno tu v Kranju. Krščansko socialno gibanje se je trudilo, da se je v Kranju postavil mogočen De-

lavski dom, kjer je našlo svoj drugi dom okrog 100 delavcev in deklet. Poleg tega se pa nudi za nizko ceno nudi hrana drugim delavcem. In poleg tega, kdo bi preštel vse brezposelne, potujoče delavce, ki so zastoj dobili in še dobivajo hrano. Pred Delavskim domom vidimo dan za dnem brezposelne delavce, ki dobivajo zastojno hrano. Ker se je krščansko socialno gibanje vedno zavedalo, da človek res ne more živeti samo od molitve, je poklicalo v Trzinu v življenje usnjarsko zadrugo Runo in je bil na ta način rešen velik procent tržiškega usnjarskega delavstva. V Kranju se je v dobrobit delavstvu ustvarila mizarška zadruga, v novejšem času stanovanjska akcija, ki bo marsikateremu delavcu pripomogla do stanovanja.

Tovariši marksisti! Le nikar ne mislite, da ste za delavstvo že dovolj storili, če venomer oznanjate marksizem in obljublimate delavstvu nebesa na tem svetu. Vi ste v veliki zmoti, če mislite, da je za delavstvo že dovolj narejenega, če vsako leto priredite dvakrat ali trikrat ples na »marksistični« podlagi in pobirate članarino od delavstva. Vi od delavstva le jemljete, ne daste mu pa nič.

Krščansko socialno gibanje se je od vsega svojega početka zavedalo, da delavstvo res ne more živeti samo od molitve, ali dobro se je pa tudi zavedalo, da nikakor tudi ne more živeti od fraz, pa naj bi bile tudi marksistične. Iz vaših preteklih in sedanjih del pa moremo sklepati, da gre vam več za fraze in zato, da na te fraze ujamete delavstvo. Toda »moli in delaj« pravi sv. pismo.

• MALI OGLASI •

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 50 par. Najmanjši znesek je 6 D.

Otomane, divane, modroce in vsa v stroko spadajoča dela Vam nudi najceneje ter se priporoča **Viktor Tonejc** tapetnik, v hiši g. F. Azmana.

Vsa soboslikarska in plesarska dela izvršujem točno, solidno in po nizkih cenah. Priporoča se **Jernej Vombergar**, Cerklje 30.

Krasno stanovanje z eno veliko in in več manjših sob ter kuhinjo se odda. — Poizve se v novi pekarni Pirnat, Primskovo.

Odda se v najem trgovski lokal (trgovina z mešanim blagom) in stanovanje na prometnem kraju. Naslov v upravi Gorenjca.

Oddam v najem mesnico in podružnico na dežel v bližini Kranja. Naslov v upravi Gorenjca.

Družinsko stanovanje in trgovski lokal se odda 1. septembra v Kranju, Kokriško predmestje 120. Informacije daje **Janez Žebre**, Huje 10.

Podaljšaj si življenje!

Življenje moremo podaljšati, bolezni preprečiti, bolezni ozdraviti, slabosti ojačiti, nestalne moremo utrditi in nesrečne osrečiti!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali prirodni knjižici je rastolmačeno, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačati živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabiljenje spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to zaupavo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Postno zbirališče:

Ernst Pasternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13. Abt. 91

A. ŠINKOVEC st., Kranj 12, vrvarna

Priporočam vrvarsko blago lastnega izdelka: Štrange, uzde, vrvi v vsaki dolgotosti in debelosti, razne mreže, sukanec, motvoz in tkanino (vreče) za čebelarje. — V zalogi imam vedno veliko izbiro bičev, bičevnikov, žime, morske trave, cvilha in vreč, domačega platna, platna za ponjave (plahte), vzmeti za postelje i. t. d. V izdelavo prevzamem vsako količino prediva.

Za vroče poletje - zadnja moda moške svilene srajce

Defektne svil. srajce, kratki rokavi, samo Din 55
Gladke enobarv. sv. srajce, kr. rok. 60, Prima 75
Mrežaste enobarv. svil. srajce, kratki rokavi 70
Črtaste sv. srajce kr. rok. D 85, dolgi rokavi 110
Temno rdeče in temno modre svilene srajce
zadnja moda, kratki rokavi Din 85
Bombažne moške »Golf« srajce v živih barvah
Din 19, 29, 39, 45

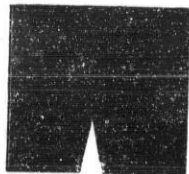
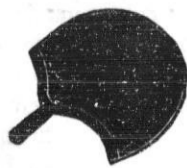
Otroške »Golf« maje Din 12, 13-50, 15, 16-50, 18, 19-50, 21, 22-50, 24
Damske bombažne bluze D 39, 45; svilene gladke ali črt. bluze D 50, 55, 60

Oglejte si
naše izložbe!

Ivan Savnik, Kranj

Oglejte si
naše izložbe!

Za kopalno sezijo

Kopalne čepiče
D 5, 6, 8, 10, 20

Kopalni čevlji
D 21, 29, 35, 45

Moške k. hlače
D 10, 11, 12

Samoprodaja kopalnih oblek svetovne znamke **Benger-Ribana** za vso Gorenjsko. — Velika izbira najnovjših modelov v vseh mogočih kreacijah. — Frotirji za kopalne plašče.

Ivan Savnik, Kranj

Benger 7585,95,

ZAHVALA

Vsem, ki ste dragega nam soproga in očeta, gospoda

PRIMOŽA ŽONTARJA

počastili na njegovi zadnji poti ter izrazili sočutje, iskren:

Bog plačaj!

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 30. junija ob pol 8 v Rožnovski cerkvi v Kranju.

Žaluoja rodbina Žontar.

VINA dolenska, štajerska in sploh vseh vrst kupite pri **Centralni vinarni v Ljubljani, Frakopanska 11.**

Času odgovarjajoče Vam očisti in zlika Vašo obleko, snežno belo opere perilo in ovratnike v kombinacijah tvrdka

FRANJO POTOČNIK

svetlolikalnica in kemično čiščenje oblek — **Kranj**

Cene času primerne!

Ali že veš, da so opanke, sandale in kapucin čevlji najboljši in najcenejši le pri znani tvrdki

Fr. Strniša, Kranj

Ako ne veš, pridi, kupi in prepričan boš!

Gorenjske mlekarske zadruge

(Skupni obrat) v **Naklem**

Nudimo cenj. občinstvu mleko in vse mlečne izdelke:

čajno maslo »deteljica«
sirotkino maslo
skuto za štruklje

Sire: Ementalec, eidamer, trapist, imperjal, lptaver, romadur, dessert.

Vse dobite v naših poslovalnicah v Kranju, Tržiču, Jesenicah. Prepričajte se o dobri kvaliteti in nizkih cenah!

Vsake vrste rolete, žaluzije, zavese in samonavijalci.

PETER KOBAL KRANJ

Dravska banovina - Jugoslavija

Specijalni lastni izdelek dobavlja v vsaki množini in dimenzijah.

Zaloga pohištva. — Izdelovanje vseh najfinejših tapetniških del. Najcenejša postrežba, solidno delo. — Prepričajte se!

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

Zahvala

Vsem, ki so nam izkazali iskreno sočuvstvovanje ob bridki izgubi naše ljubljene mamice, stare mamice in sestre, gospe

Jerice Aljančič

ter jo obsuli s cvetjem in venci, izrekamo ob tej priliki našo najprisrčnejšo zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni preč. duhovščini, posebno gg. domačemu župniku in kaplanu, gospodoma dr. Bežku in dr. Pancetu za požrtvovalnost v zadnjih trenutkih trpljenja in domačemu pevskeemu zboru.

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremili pokojnico na njeni zadnji poti.

KRANJ-KRIŽE, dne 29. junija 1934.

Žaluoja rodbini Marenčič in Aljančič.

Zanimi!

Novosti!

Popust!

Če hočete biti v resnici dobro postreženi, se obrnite na prvo zlatarsko delavnico na Gorenjskem:

Prepričajte se: **B. RANGUS, KRANJ** velika izbira ur, zlatnine, srebra, nakup zlata in srebra brizne, očal, toplomerov itd.

Za solnčenje

vzemite le **ECA KREMO**, ki Vam najbolj otemni polt in Vas varuje pred opeklinami! Škatlja Din 6. — Drogerija **B. ŠINKOVEC, KRANJ.**

Kolesa!

Nova 900 Din, plašči od 40 Din dalje kupite v **Cerkljah pri A. Lipar**

Usnjarska in čevljarska zadruga

'Runo'

r. z. z. v Tržiču

priporoča sledeče lastne in zato najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah kozine za pletene sandale usnje za površnike, boks, ševro, juhtovino, galanterijsko usnje itd. **Obiščite nas!**

Janko Rant

Kranj

Trgovina z deželnimi pridelki in mešanim blagom. Spirit in žganje v odprtih in zaprtih steklenicah. — Na drobno in na debelo.

Telefonšt. 65 — Brzjavljavi: **RANT KRANJ**

Kmetijska okrajna zadruga v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Največja vnovčevalna zadruga na Gorenjskem

Kupuje od svojih članov krompir, fižol in vse poljske pridelke po najvišjih dnevnih cenah.

Prodaja svojim članom umetna gnojila, cement, koruzo, semena, krmila, moko, motorje in vse specerijsko blago po najnižjih cenah.

Kmetovalci, bodite člani te zadruge!